

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У НОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ

XXXVI Міжнародна науково-практична
конференція молодих вчених і студентів

Том 3

22-23 квітня 2024 р.

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У НОВИХ
ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

**TRANSFORMATION OF ECONOMIC
SYSTEMS AND INSTITUTIONS IN THE NEW
GEOSTRATEGIC REALITIES**

*Матеріали XXXVI Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених і студентів*

*Proceedings of 36th International Scientific and Practical
Conference of Young Scientists and Students*

Том 3

Електронне видання

*22-23 квітня 2024 р.
April 22-23, 2024*

Дніпро
2024

УДК 339.92

Т 65

Організаційний комітет:

С.О. Федулова, доктор економічних наук, професор – голова оргкомітету;

А.О. Задоля, доктор економічних наук, професор;

С.В. Кузьмін, доктор економічних наук, професор;

О.А. Задоля, кандидат економічних наук, доцент;

Р.М. Ключник, кандидат політичних наук, доцент;

Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент;

А.С. Магдич, кандидат економічних наук, доцент;

О.К. Незгода, кандидат економічних наук, доцент;

І.С. Шкура, кандидат економічних наук, доцент;

Б. Шлюсарчик, доктор економічних наук, професор, Кросно, Польща

Т 65 Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях: Матеріали XXXVI Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів, Дніпро, 22-23 квітня 2024 р. [Електронне видання]. У 3-х томах. Том 3. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2024. 194 с.

ISBN 978-966-434-572-6

Збірник містить матеріали доповідей учасників XXXVI Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів «Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях». Молоді науковці з України, Польщі, Великої Британії, Чехії, В'єтнаму та інших країн наводять свої оцінки сучасного процесу глобалізації та перспектив світових інтеграційних тенденцій. Досліджуються процеси трансформації архітектури європейської безпеки, які відбуваються в економічних системах та інститутах під впливом нових геостратегічних реалій. Особлива увага приділена дослідженню впливу російської агресії в Україні на національні та світові економічні процеси. Учасники висловлюють різні точки зору, які не завжди поділяються організаційним комітетом конференції. Матеріали публікуються у авторській редакції.

Відповідальний за випуск: С.О. Федулова, доктор економічних наук, професор,
зав. кафедри глобальної економіки.

**Співфінансується
Європейським Союзом**

«Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them».

«Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні грантодавець не можуть нести за них відповідальність».

© Університет імені Альфреда Нобеля,
оформлення, 2024

ISBN 978-966-434-572-6

ЗМІСТ

Матеріали круглого столу «Нова архітектура європейської безпеки у сучасних геостратегічних реаліях»

<i>Височин І.</i> Людський капітал в умовах війни.....	6
<i>Воротін В.</i> Стратегічне бачення європейського державотворення та згуртованість публічного управління в Україні.....	9
<i>Ганущак Т.</i> Євроінтеграційний розвиток енергетичної системи України: зміни під час війни, перспективи	17
<i>Геращенко С.</i> Місце та роль України на світовому ринку сільськогосподарської продукції.....	20
<i>Гончар Л., Білов М.</i> Особливості управління активами підприємств в умовах воєнного стану: проблеми, підходи та ризики.....	23
<i>Добрянська Н.</i> Трансформація системи європейської безпеки у змінному геостратегічному контексті	26
<i>Жилінська Л.</i> Напрямки післявоєнної трансформації економіки України на засадах відкритості.....	30
<i>Єршова Ю.</i> Релокація бізнесу: воєнні дії та інші чинники, що її зумовлюють	33
<i>Жужа Л.</i> Україна і НАТО: критична загроза для росії	37
<i>Задоя А., Азаров А.</i> Особливості управління фінансово-економічної безпекою підприємств роздрібною торгівлі.....	40
<i>Задоя Ю., Горобець О.</i> Теоретичні засади моделювання вхідних та вихідних грошових потоків на підприємстві	42
<i>Захарова О.</i> Роль вищої освіти у відродженні економіки та підвищенні безпеки України в повоєнний період.....	44
<i>Зімбровський С.</i> Особливості та ризики управління запасами на промислових підприємствах в прифронтових регіонах в умовах військової агресії	46
<i>Іванова В.</i> Соціальна безпека людини як основа економічної безпеки	50
<i>Калмикова І.</i> Післявоєнна синергія сільського зеленого та гастрономічного туризму в Одеській області.....	53
<i>Краснікова Н.</i> Втрата ролі СОТ у забезпеченні світової економічної безпеки.....	57
<i>Кудлай В.</i> Сучасні тренди розвитку міжнародного ринку праці.....	59
<i>Куряча Н.</i> Основні ініціативи у європейському освітньому просторі	63

складова загальної стратегії підприємства. У залежності від стратегічної мети у певні відрізки часу допустимим є перевищення вихідних потоків над вхідними, якщо це розглядається як засіб суттєвого поліпшення співвідношення потоків у майбутньому.

Таким чином, використання існуючих та розробка нових моделей управління вхідними та вихідними фінансовими потоками підприємства має стати важливим шляхом підвищення ефективності його діяльності.

Список використаних джерел

1. Borg, N. J. V. G. (1926). "Berechnung der wirtschaftlichen Zeitpräferenz und der Kapitalisierungszinssätze" [Calculation of the Economic Time Preference and the Capitalization Rate]. Zeitschrift für Nationalökonomie (Journal of Economics) 1 (1): 51–86.

2. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.

3. Коваль З.О. Застосування методу сценаріїв у дослідженні стратегій підприємств. Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства: матеріали IV Міжнародної науковопрактичної конференції, 24-26 жовтня 2019 року, Львів. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. С. 98.

4. Зарбалзаде Е. Методи вимірювання чутливості споживача до витрат на особистий та громадський транспорт під час приміських поїздок. Вісник ХДУ Серія Економічні науки. 2021. №41. С. 32-36

О. Захарова

*Черкаський державний технологічний
університет, м. Черкаси*

РОЛЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ВІДРОДЖЕННІ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДВИЩЕННІ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Україна сьогодні переживає один з найбільш складних та драматичних етапів у своєму існуванні в статусі самостійної і незалежної держави. Від того, чи вдасться нашій країні у важкій боротьбі з агресивним сусідом відстояти законне право бути незалежною державою, повернути назад всі землі, які окупувала та анексувала РФ, буде залежати подальша доля і нашої країни, і Європи в цілому. Саме тому будь-які заходи, які докладаються керівництвом країни та зовнішня допомога від країн-партнерів сьогодні

спрямовуються на одну ціль – зупинити ворога та докласти зусиль з відкидання його на позиції, що не порушують кордони України, зафіксовані на момент створення країни у 1991 р. Як тільки поставлена висока ціль буде реалізованою, настане інша, не менш важлива, мета – відновлення, відбудова та відродження економіки кожного регіону країни та забезпечення високих гарантій безпеки й подальшого ненападу на територію нашої країни будь-якого агресивно налаштованого сусіда. Лише таким чином можливо забезпечити підґрунтя для підвищення рівня і якості життя населення країни, а, отже, і збільшити ймовірність повернення українських воєнних мігрантів. Звичайно, і з реалізацією цієї важливої мети наша країна без партнерської допомоги навряд чи швидко впорається. Разом із тим, дуже важливим є питання внутрішньої готовності країни до безпечного, інноваційного й інтелектуального відродження економіки за найкращими світовими прикладами реалізації на певній території концепції розумного міста [1]. Саме тому вже сьогодні, під час війни, на державному рівні слід розробити і запровадити стратегічний план модернізації та підвищення якості вищої освіти як основного джерела забезпечення економіки високоінтелектуальними, інноваційно активними та мотивованими до відродження власної землі фахівцями.

Дійсно, саме вища освіта має відіграти ключову роль у відродженні економіки та підвищенні безпеки України в повоєнний період. Вона має стати рушієм інновацій, економічного зростання та соціального розвитку. При цьому слід розуміти, що вища освіта одночасно виконує кілька функцій, кожна з яких є вкрай важливою для відродження економіки країни. По-перше, це освітня функція. Вища освіта має готувати висококваліфікованих фахівців, які за своїми вміннями і знаннями будуть максимально відповідати потребам повоєнної економіки. Особливу увагу вже сьогодні слід приділити підготовці фахівців в таких сферах, як інженерія (підготовка фахівців, здатних до будівництва всіх видів споруд, що мають високий ступінь захисту від зовнішніх загроз), інформаційні технології, медицина (підготовка фахівців за програмами психологічної медичної допомоги військовим задля їх максимально легкої і швидкої адаптації в цивільному житті та суспільстві), освіта, енергетика (підготовка фахівців з відновлювальної енергетики), бізнес, безпека (підготовка фахівців з військової справи, кібербезпеки, розвідки та контртероризму).

По-друге, це функція активізації наукових досліджень. Заклади вищої освіти мають стати осередками стартапів та центрами наукових досліджень, спрямованих на вирішення актуальних поточних проблем для економіки України. Важливо, щоб участь у наукових дослідженнях

брали не лише науково-педагогічні працівники, а й здобувачі освіти всіх рівнів. Спектр досліджень може бути дуже широким, так як можна вже зараз спрогнозувати високий рівень потреби економіки в інноваційних розробках. При цьому стимулювати наукові дослідження доцільно, в першу чергу, у сфері відновлення інфраструктури, енергетики, кібербезпеки, військових та оборонних технологій.

По-третє, це соціальна відповідальність. Вища освіта має сприяти соціальній згуртованості та єднанню українського суспільства. Саме з цією метою вже сьогодні слід вбудовувати в освітні програми такі компоненти, які б дозволили виховати молоде покоління у душі патріотизму, громадянської відповідальності, толерантності і емпатії.

Нажаль війна кожен день наносить непоправні удари по вищій освіті України – гинуть викладачі та здобувачі освіти, руйнуються основні фонди ЗВО, викладачі вимушені виїжджати за межі країни або в більш безпечні регіони України. І все це відбувається на тлі докорінного реформування вищої школи та скорочення фінансування ЗВО державної форми власності. Людські життя не повернути. А от відновлення зруйнованих ЗВО та повернення провідних викладачів і дослідників має стати однією з умов підвищення якості освітніх послуг в найбільш постраждалих регіонах та вирішення задач, що будуть стояти перед економікою України після війни.

Список використаних джерел

1. Захарова О.В., Козирев Д.М. Концепція розумного міста як альтернативний підхід до відновлення міської інфраструктури України в повоєнний період. *Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. Черкаси, 2022. Вип. 67. С. 5-14.

С. Зімбровський
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», м. Дніпро

ОСОБЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В ПРИФРОНТОВИХ РЕГІОНАХ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ

Системні проблеми, які існують в промисловості України спостерігаються вже досить тривалий період, що відображається в регресній динаміці індексу промислового виробництва (рис.1).

Наукове видання
**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У
НОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

Матеріали XXXVI Міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених та студентів

22-23 квітня 2024 р.
(українською, польською, чеською та англійською мовами)

Том 3

Електронне видання

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Тел. (056) 720-71-52, e-mail: zadoya@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р..